

De luchtkwaliteit wordt jaarlijks gemonitord

De Europese luchtkwaliteitsrichtlijn (2008/50/EG) stelt omgevingswaarden voor luchtvervuilende stoffen. Om te toetsen of Nederland aan de omgevingswaarden voldoet, wordt jaarlijks de monitoring van de luchtkwaliteit uitgevoerd. Hiervoor verzamelen overheden gegevens in het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK). De gegevens bevatten informatie over verkeersbewegingen op de belangrijkste wegen en diverse andere factoren, zoals bijvoorbeeld de rijsnelheid en de aanwezigheid van bebouwing. Het RIVM berekent vervolgens met het CIMLK de concentraties van stikstofdioxide (NO₂) en fijnstof (PM₁₀, PM_{2.5}) langs wegen voor het afgelopen jaar (2024) met prognoses voor 2025, 2030 en 2035.

Op deze kaarten zijn de resultaten uit de afgelopen monitoringsronde in de regio Zuid-Holland Zuid weergegeven. De uitkomsten van de monitoring worden gebruikt voor het nemen van een besluit op een aanvraag voor een omgevingsvergunning of bij het opstellen van een omgevingsplan. Daarbij moet de luchtkwaliteit getoetst worden aan de omgevingswaarden.¹ In onderstaande tabel is een overzicht van relevante normen en advieswaarden weergegeven.

Overzicht omgevingswaarden (EU-normen) en WHO-advieswaarden

Stof	EU-norm	Nieuwe EU-norm	WHO-advieswaarde 2005	WHO-advieswaarde 2021
NO₂	40 µg/m ³	20 µg/m ³	40 µg/m ³	10 µg/m ³
PM₁₀	40 µg/m ³	20 µg/m ³	20 µg/m ³	15 µg/m ³
PM_{2.5}	25 µg/m ³	10 µg/m ³	10 µg/m ³	5 µg/m ³

In de regio Zuid-Holland Zuid komen geen overschrijding van de omgevingswaarden voor

Uit de kaart blijkt dat nergens langs gemeentelijke wegen de huidige omgevingswaarden voor luchtkwaliteit zijn overschreden. Dit geldt voor 2024 en alle berekende prognosejaren. De jaargemiddelde concentraties die niet mogen worden overschreden zijn weergegeven in onderstaande tabel. Op plekken waar in dat jaar de concentratie hoger is dan de omgevingswaarde, moet het Rijk, provincie of een gemeente maatregelen nemen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Wegverkeer is de belangrijkste oorzaak van lokaal hoge NO₂ concentraties. Oplossingen bestaan dan ook meestal uit maatregelen aan wegen, zoals het bevorderen van een betere doorstroming.

WHO-advieswaarden worden op veel plekken niet gehaald

'De Gezondheidsraad stelt in haar advies "Gezondheidswinst door schonere lucht" van februari 2018, dat er geen 'veilig niveau' van luchtverontreiniging is. Op basis daarvan zet het Rijk in het Schone Lucht Akkoord samen met provincies en gemeenten in op een permanente verbetering van de luchtkwaliteit. Hierbij wordt toegewerkt naar de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Daarom zijn op de kaart ook de WHO-advieswaarden aangegeven. De advieswaarden voor luchtkwaliteit van de WHO zijn op 22 september 2021 flink aangescherpt. Langs veel wegen in onze regio worden in 2024 de nieuwe WHO-advieswaarden voor NO₂, PM₁₀ en PM_{2.5} niet gehaald.

¹ Niet alle ruimtelijke plannen hoeven te worden getoetst aan de luchtkwaliteit. Deze toets is alleen verplicht in gemeenten die zijn aangewezen als aandachtsgebied (Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht). Een toets op luchtkwaliteit is altijd nodig bij milieubelastende activiteiten, de aanleg van nieuwe auto(snel)wegen en de aanleg of wijziging van lange tunnels (toename van meer dan 100 meter).

Aankomende dreigende overschrijdingen van nieuwe omgevingswaarden in 2030

De Europese Raad heeft een nieuwe luchtkwaliteitsrichtlijn (2024/2881) aangenomen, waarin strengere omgevingswaarden zijn opgenomen voor de luchtvervuilende stoffen. De verwachting is dat uiterlijk in 2027 de nieuwe richtlijn zal zijn vastgelegd in nationale wetgeving. De nieuwe normen gelden vanaf 2030. De prognoses voor 2030 laten zien dat een aantal overschrijdingen langs wegen dreigt in onze regio voor NO₂. Hierdoor zal de luchtkwaliteit nadrukkelijker moeten worden betrokken bij ruimtelijke en infrastructurele besluitvorming. Onder de Omgevingswet is de gemeente aan zet bij het opstellen van een programma bij een (dreigende) overschrijding van de grenswaarden voor NO₂.

Wij actualiseren deze kaart ieder jaar met de nieuwste gegevens

De laatste actualisatie is van februari 2026

Afrondingsregels

De concentraties ronden we af naar het dichtstbijzijnde hele getal, waarbij een halve eenheid wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde even getal. Dit betekent in de praktijk bijvoorbeeld dat een berekende jaargemiddelde waarde voor NO₂ van 40,5 µg/m³ wordt afgerond naar 40 µg/m³ en dus aan de omgevingswaarde voldoet. Een waarde van 39,5 µg/m³ wordt overigens ook afgerond naar 40 µg/m³. Afrondingsregels staan in artikel 8.14 van de Omgevingsregeling. In deze kaart hebben we rekening gehouden met de afrondingsregels.

Meer informatie vind u op de website van het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK)

De kaarten die wij maken zijn gebaseerd op gegevens van CIMLK, versie 2025. Deze gegevens zijn in te zien en te downloaden op de website <http://www.cimlk.nl>.

Laat het ons weten als u onjuiste informatie tegenkomt

De informatie op deze kaart gaat over de regio Zuid-Holland Zuid. De omgevingsdienst is verantwoordelijk voor de inhoud van deze kaart en doet er alles aan deze actueel en juist te houden. Komt u toch iets tegen dat niet correct is of verouderd is, laat het ons aub weten. Neem hiervoor contact op met de hieronder genoemde contactpersoon.

Als u nog vragen hebt, neem contact op met:

Mw. A. Özbek

Senior adviseur geluid

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

a.ozbek@ozhz.nl